

Stos Pomorza

dawniej „Stos Wąbrzeski”

PISMO SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, OŚWIATOWE I POLITYCZNE DLA WSZYSTKICH STANÓW

Nr 56

Wąbrzeźno, czwartek dnia 20 maja 1937 r.

Rok 19

Żadna praca nie deklasuje

Ostatnio dość często słyszeć można głosy, dowodzące, że bezrobotni pracownicy umysłowi nie powinni podejmować się pracy fizycznej, nie powinni się rzekomo „deklasować”.

Jest to zagadnienie niezwykle ciekawe, aktualne ze względu na rozpoczęcie się sezonu prac inwestycyjnych. Warto się nad nim chwilę zastanowić.

Przed wszystkim żadna praca, choćby najcięższa i najbardziej odciążająca, nie może być „deklasowana”. Każda praca wszystko jedno czy to będzie zmywanie naczyń, rąbanie drzewa, czy zawite obliczenia buchalteryjne, czy też pisanie wierszy — jest czynnikiem uszlachetniającym człowieka, wzoszącym go na wyżynę pożytecznej jednostki, czynnego członka społeczeństwa. Żadna praca i w żadnym wypadku nie może nikogo poniżyć, w czymkolwiek umniejszyć jego wartość.

Bo czyż — dajmy na to — bezrobotny buchalter, który — nie mogąc przez dłuższy czas dostać zajęcia odpowiedniego do swych nieumiejętności, wziął się do tuczenia kamieni na szosie, by wyżywić swą rodzinę, będzie przez to mniej wart od swego kolegi po fachu, który w tej samej sytuacji pozwoli się utrzymywać przez pracującą żonę, albo żyć będzie z naciągania na pożyczki swych znajomych? Prawda, że nie? Na pierwszego pracownika patrzeć będziemy z szacunkiem, ba, z podziwem nawet, jako nadezwolowca, który gotów jest na największy trud, najcięższy wysiłek, byle rodzinie zapewnić warunki egzystencji, na drugiego zaś może z litością, ale i z odrobiną pogardy i lekceważenia....

A poza tym najwyższy już czas, by wreszcie zreformować pojęcie pracownika umysłowego i pracownika fizycznego.

Znamy bowiem cały szereg wypadków takich, że jakiś osobnik po ukończeniu dwóch, trzech klas dostawał posadę. Przykład — dajmy na to — stemple, albo adresował koperty, albo za okienkiem sprzedawał znaczki. Gdy człowiek taki został zredukowany, zapisywał się w rejestrze jako bezrobotny pracownik umysłowy. Takich „pracowników umysłowych” mamy tysiące. Przymierzają głodem, proszą o zasiłek, latami całymi są niezatrudnieni, ale na myśl im nie przyjdzie, by wziąć się do pracy fizycznej, bo toby ich mogło „zdeklasować”.

Inaczej zupełnie przedstawia się sprawa z tak zwanymi pracownikami fizycznymi. Młode pokolenie tych pracowników ma przeważnie pokończone szkoły zawodowe, ma wiele wiadomości zarówno ogólnych, jak i dotyczących ściśle ich fachu. To ludzie inteligentni i wykwalifikowani.

Ale gdy taki młody, wykwalifikowany bezrobotny ślusarz, z braku pracy w swoim zawodzie, znajdzie zatrudnienie przy sezonowych robotach ziemnych, to ani on sam, ani nikt inny nie powie o nim, że się „deklasuje”. Bo to przecież tylko „pracownik fizyczny”. Ale nie daj Boże, żeby do tych samych robót ziemnych wziął się „pracownik umysłowy”, choćby jego jedyną dotychczasową pracą umysłową było zaklejanie kopert. Co to się zrobi za hałas, za rwetes! A że się „deklasuje”, a że się nie poniża, a że co to za czas....!

A przecież jeżeli w ogóle możnaby mówić o jakimś deklasowaniu, to chyba bardziej już deklasuje się ten wykwalifikowany, przez szereg lat przyspasabiający się

Przywileje działaczy niepodległościowych

Prowadzona od dłuższego czasu akcja zapewnienia pracy byłym uczestnikom walk o odzyskanie Niepodległości, pozbawionych jakichkolwiek źródeł utrzymania, a w szczególności zatrudnienia ich w służbie publicznej, napotyka w praktyce na trudności z powodu zbyt surowych wymagań pod względem stanu zdrowia i fizycznego uzdolnienia kandydatów, stawionych im przy przyjęciu do służby.

Wprowadzie przepisy normujące stosunki służbowe funkcjonariuszów publicznych, ustalają między innymi jako jeden z warunków przyjęcia do służby uzdolnienie fizyczne, to jednak gdy chodzi o uszczerbek zdrowia lub mniejszej wagi niedomagania, spowodowane ofiarą walką o odzyskanie niepodległego bytu Państwa, uwzględniać się będzie, że tylko niektóre rodzaje służby wymagają szczególnego zwrócenia uwagi na stan zdrowia i sprawność fizyczną kandydata.

W innych rodzajach służby nazbyt rygorystyczne traktowanie kandydatów tego rodzaju nie będzie miało miejsca.

Drugą konsekwencją zasady, że Państwo ma szczególny obowiązek zapewnienia pracy i utrzymania osobom, które swą ideową działalnością przyczyniły się do odzyskania Niepodległości, jest zasada, że zwolnienie takich osób ze służby publicznej, bez próby z ich strony i nie na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego, może nastąpić tylko wyjątkowo, z powodu szczególnie ważnych i niewątpliwie stwierdzonych okoliczności. Ponieważ zachodziły liczne wypadki nie przestrzegania tej zasady, Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wewnętrznych gen. Sławoj-Skladkowski za-

rzędził, by władze i urzędy oraz przedsiębiorstwa państwowe, podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przed zwolnieniem ze służby pracowników, posiadających zasługi w dzia-

łalności niepodległościowej — jeżeli zwolnienie ma być dokonane bez próby z ich strony i nie na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego — wyjednywały na to uprzednio zgodę Ministra.

Minister Beck przy stole króla na wielkim bankiecie w min. spraw zagran.

LONDYN. Na obiedzie, wydanym dla delegacji zagranicznych przez Foreign Office, minister Beck został wyróżniony gdyż otrzymał miejsce przy stole króla Jerzego 6-tego.

Skład osób przy tym stole był następujący: król Jerzy, jego siostra Princess Royal, księżna japońska Chichibu, księżna Alicja, pani Baldwin, pani den, małżonka premiera australijskiego Lyons, księżna Northumberland, wuj króla, lord Athlone, szwagier króla, lord Harewood, następcy Szwecji, Norwegii, Rumunii i Afganistanu, ks. Paweł, regent Jugosławii, minister spraw zagranicznych Francji Delbos, feldmar-

szalek Blomberg, ambasador St. Zjednoczonych Gerrard, premier Turcji Ismet Pasza.

Minister Beck po prawej stronie miał ministra Delbosa, a naprzeciw feldmarsz. Blomberga.

Inni goście siedzieli przy dalszych siedmiu stołach, m. in. admirał Unrug siedział przy stole premiera Południowej Afryki, gen. Herzoga.

Dziś rano minister Beck i członkowie delegacji polskiej przyjęci byli w pałacu Buckingham na audiencji pożegnalnej u króla Jerzego.

Rozruchy antyżydowskie w Brześciu nad Bugiem

Podczas wykonywania czynności służbowej przeprowadzając w sklepie żydowskim rewizję za mięsem z tajnego uboju, wywiadowca policji państwowej, Stefan Kędzior, ugodzony został śmiertelnie nożem przez żyda Aizyka Szczerbowski. Zamordowany liczył 55 lat, był kilkakrotnie ran- nym w czasie walk z przestępcami, osierocił żonę, synka 7 letniego i dru-

giego synka urodzonego w dniu jego zamordowania.

Ludność chrześcijańska oburzona zbrodnią, demonstrowała przeciw ludności żydowskiej. Tłum wdarł się do składów żydowskich, demolując meble i urządzenia składowe.

Jednakowoż w czasie całej akcji, trwającej od godz. 9 rano do godz. 1 w nocy, mimo olbrzymiego wzburzenia tłumu, nie było ani jednego wypadku rabunku. Ludność żydowska zabarykadowała się w domach, nie wychodząc prawie zupełnie na miasto. — Sprawca zabójstwa Aizyk Szczerbowski usiłował uciec, został jednak aresztowany i zatrzymany przez władze bezpieczeństwa, również aresztowano ojca jego Wolfa Szczerbowski.

W pogrzebie ofiary wziął udział cały polski Brześć. — Przez cały czas trwania pogrzebu wszystkie sklepy chrześcijańskie były zamknięte, w mieście panował zupełny spokój i nie doszło do najdrobniejszego incydentu.

Tłumy rozeszły się z cmentarza z powagą w głębokim skupieniu.

Ludność chrześcijańska dowiodła w ten sposób swej obywatelskiej dojrzałości i godności.

Z wojny domowej w Hiszpanii

BERLIN. W ostatnim numerze organu, zbliżonego do sztabu generalnego Trzeciej Rzeszy, „Deutsche Wehr” została przeprowadzona analiza sytuacji na frontach bojowych w Hiszpanii. Stwierdza ona, że możliwość zajęcia Madrytu jest coraz więcej oddalona, niż kiedykolwiek dotąd.

WALENCJA. Nowy rząd opublikował deklarację, która głosi m. in., iż walka z powstańcami ma trwać aż do zwycięstwa strony rządowej i że przed tym żadne porozumienie nie jest możliwe. Deklaracja wyraża ubolewanie, że organizacje zawodowe nie uczestniczą w gabinecie, nawołując je, aby poddały rewizji swe stanowisko. Deklaracja zapowiada, że rząd bę-

dzie wszelkimi siłami dążył do utrzymania porządku na tyłach, dodając, że sukcesy, których się dopuszczono, nie są niczym usprawiedliwione i że żaden rząd nie mógłby ich tolerować.

WALENCJA. Premier Negrin oświadczył, że najwyższa rada wojenna zostanie zlikwidowana, zaś jej uprawnienia i obowiązki zostaną przekazane radzie ministrów. W sztabie generalnym wojsk rządowych mają nastąpić zmiany personalne, po czym kompetencje sztabu zostaną rozszerzone.

Konferencja Ministrów

LONDYN. Minister Beck odbył dziś rozmowy z Ministrami Spraw Zagranicznych Francji, Węgier i Finlandii.

O godzinie 12-tej w poł. Minister Beck odwiedził Min. Delbos i zabawił około godziny, przy czym w ciągu tego czasu obaj ministrowie spraw zagranicznych Fran-

cji i Polski dokonali przeglądu wzajemnie interesujących oba rządy spraw.

Popołudniu o godzinie 5-tej odwiedził Ministra Becka Minister Spraw Zagranicznych Węgier Kanya, o 6-tej przybył do Ministra Becka Minister Spraw Zagranicznych Finlandii Holsti.

Otwarcie sesyj izb ustawodawczych

WARSZAWA. Dyrektor biura prawnego w prezydium Rady Ministrów p. Władysław Paczowski wręczył dziś pp. marszałkom Sejmu i Senatu zarządzenie Pana

Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesyj nadzwyczajnych izb, z dniem 19 maja 1937 roku.

Złot śpiewaków pomorskich

TORUŃ. W pierwszy dzień Zielonych Świąt rozpoczął się w Toruniu czwarty ogólny zjazd jubileuszowy z okazji 25-lecia istnienia Pomorskiego Związku Śpiewaczego.

Na zjazd przybyło około 4000 śpiewaków z Pomorza i innych stron kraju, m. in. z Warszawy, Poznania, Włocławka i Gdańska. Bardzo licznie reprezentowana była Polonia z gdańska, skąd przybyło pięć chorów w liczbie około 250 osób.

Po nabożeństwie w bazylice św. Jana, w czasie którego śpiewał chór św. Cecylii z Torunia, ulicami śródmieścia przeszedł pochód poszczególnych chorów śpiewających na rynek Staromiejski, gdzie nastąpiło uroczyste otwarcie zjazdu. Na trybunach honorowych zajął miejsce p. wojewoda pomorski Wł. Raczkiewicz, starosta krajowy Łącki, prezydent Raszeja i in.

Po odegraniu przez orkiestrę hymnu narodowego, odśpiewanego równocześnie przez wszystkie przybyłe na zjazd chóry, przemówienia powitalne wygłosił prezes Pomorskiego Związku Śpiewaczego p. Ratajski, który zakończył wyniesieniem okrzyku na cześć Panat Prezydenta Rzeczypospolitej, P. Marszałka Śmigłego Rydza i P. Premiera Sławoja-Skladkowskiego. Okrzyk ten zebrani z entuzjazmem powtórzyli.

Następnie zabrał głos p. prezydent Raszeja, który w pięknych słowach przedstawił wielką rolę, jaką pieśń odegrała w utrzymaniu polskiego ducha narodowego.

Zabrał jeszcze głos imieniem Zjednoczenia Związków Śpiewających prof. Raczkowski z Poznania, po czym połączone chóry odśpiewały Gaude Mater Polonia, Poloneza Kurpińskiego, Hymn Pomorza Z Moszyńskiego oraz hymn śpiewactwa Pomorskiego.

Uroczystość otwarcia zjazdu śpiewaczego transmitowana była przez radio.

O godzinie 16-tej w Teatrze Ziemi Pomorskiej rozpoczął się konkurs chorów.

W poniedziałek wieczorem w Teatrze Ziemi Pomorskiej nastąpiło ogłoszenie zamknięcia jubileuszowego zjazdu.

W skład jury konkursowej wchodził: prof. Kazuro z Warszawy, prof. Raczkowski z Poznania, ks. kan. Lewandowski, wyniki konkursu śpiewaczego oraz oraz prof. Jerzy Stefan z Torunia.

W kategorii chorów męskich pierwsze miejsce zajął chór Dzwon z Torunia 111

punktów, 2 chór Lutnia z Torunia 107 pkt., 3 chór Moniuszko z Gdańska 94 pkt.

W kategorii chorów mieszanych: pierwsze miejsce zajął chór św. Cecylii z Gdańska 111 pkt., 2 chór Halka z Podgórze 107 pkt., 3 chór św. Katarzyny z Torunia 104 pkt.

Z chorów poza pomorskich pierwsze miejsce zajął chór Pobudka z Warszawy 108 pkt., 2 Lutnia z Włocławka 99 pkt., 3 Lutnia z Poznania 94 pkt.

TORUŃ. W ramach zjazdu śpiewaczego odbyła się w pierwszy dzień Zielonych Świąt w wielkiej sali Dworu Artusa akademii-koncert ku czci śp. Karola Szymanowskiego.

Po słowie wstępnym, wygłoszonym przez dyrektora Pomorskiego Konserwatorium Muzycznego Piotra Perkowskiego, orkiestra symfoniczna Pom. Tow. Muzycznego wykonała utwór K. Szymanowskiego ze zbioru Na sabalową nutę.

Następnie Jerzy Stefan, prof. Konserwatorium Muzycznego wykonał na skrzypcach przy akompaniamencie p. Ireny Kurpisz Stefanowej sonatę d-mol opus 9.

W drugiej części koncertu p. Zofia Dekler-Pawłowska odśpiewała kilka pieśni Szymanowskiego a na zakończenie znakomita skrzypaczka p. Eugenia Umińska wykonała Pieśń Kurpiowską oraz Pieśń Roksanę.

Niesamowita zbrodnia w Paryżu

PARYŻ. Cała prasa i szerokie koła mieszkańców Paryża pasjonują się od niedzieli sensacyjną zbrodnią popełnioną w wagonie kolejki podziemnej. Zbrodnia ta popełniona została w niesłychanie zagadkowych okolicznościach. Gdy pociąg kolejki podziemnej wyruszył z punktu końcowego, na pierwszym przystanku grupa trzech młodych dziewcząt i oficer lekarz wsiedli do wagonu klasy pierwszej zupełnie pustego, ponieważ nie było już miejsc w przepelnionych wagonach klasy drugiej. Spostrzegli oni w wagonie leżącą na łowie młodą kobietę ze sztyletem tkwiącym w szyi. Lekarz skonstatował że już rannej nie pomóc nie może, ponieważ przebita została arteria. Lekarz ten niebawem wycofał się z wagonu i zniknął w tłumie na peronie. Zaalarmowana służba kolejowa i policja przybyła na miejsce natychmiast, jednakże ranne nie zdołała już wypowiedzieć ani słowa.

Wdrożone śledztwo stanęło wobec zagadki, kiedy i w jakich okolicznościach popełniono zbrodnię. Wagony kolejki podziemnej są całkowicie oszklone, tak iż nawet przejścia pomiędzy wagonami zaopatrzone są w oszklone drzwi. Ponieważ wszystkie wagony sąsiadnie były przepelnione publicznością a wagon, w którym znaleziono zamordowaną był zupełnie pusty, przy wyjściu ze stacji końcowej wszystko co się działo w tym wagonie mo-

gło być widziane z wagonów sąsiednich. Jak stwierdzono zamordowana była kasjerka jednego ze sklepów paryskich, przy czym jednocześnie wieczorem występowała jako fordanserka w jednym z dancinów na Montmartre. Ze względu na niezwykle okoliczności morderstwa sprawa ta wywołuje ogromne zainteresowanie.

Eksplzja na statku

HONGKONG. Na wielkiej barce przewożącej pasażerów wydarzyła się gwałtowna eksplozja, w wyniku której 10 osób straciło życie, 7 odniosło ciężkie rany, a około 40 zginęło. Zpośród ofiar większość stanowili Japończycy, emigrujący do Ameryki Południowej. W ich liczbie były kobiety i dzieci.

Przyczyny eksplozji narazie nie ustalono. Nastąpiła ona w chwili przymocowywania barki do molo. Siła wybuchu by-

OGRANICZENIE WYSZYŃKU NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA CZAS POBORU

Na podstawie § 1 rozporządzenia Min. Spraw Wewn. z dnia 14 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. nr 45, poz. 351) oraz zgodnie z art. 4 pkt f ustawy o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych z dnia 21 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. nr 51, poz. 423) zarządzam co następuje:

§ 1

Na czas tegorocznego poboru wojskowego od dnia 4 czerwca do 11 czerwca 1937 r. włącznie zakazuje sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4,5% alkoholu w miejscowości Wąbrzeźno od godz. 6-ej do godz. 16-ej.

§ 2

Winni przekroczenia niniejszego zarządzenia będą karani na podstawie art. 10 i następnych przytoczonej na wstępie ustawy z dnia 21 marca 1931 r.

§ 3

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 4 czerwca 1937 r. o godz. 6-ej. Starosta Powiatowy: (—) Kalkstein

Rozpowszechniajcie „GŁOS”

Śmierć zasłużonego dziennikarza

KRAKÓW. W lokalu Synd. Dzień. Krakowskich odbyło się posiedz. Zarządu dla uczczenia pamięci śp. red. dr Antoniego Beaupre, redaktora nac. „Czasu”, a b. redaktora „Głosu Narodu” członka Mię-

dzynarodowej Federacji Dziennikarskiej, Zarządu Związku Dziennikarzy R. P. odznaczonego wielu orderami krajowymi i zagranicznymi.

Serca w niewoli

W NAPISAŁ Jerzy Nagórski

30)

Powieść z lat 1921—24 na Polesiu.

Ciąg dalszy.

Jakąś uwagę dorzucił major i rozmowa stała się ogólna i tak ożywiona, że nie zauważono nawet, jak pociąg wjechał na stację w Drohiczynie. Major, który tu wysiadł, pośpiesznie narzucił płaszcz i pożegnawszy towarzyszy, wysiadł. A ci tymczasem gawędzili dalej, nie zwracając na to uwagi, że pociąg nie rusza. Gdy jednak minęło dziesięć minut, a pociąg nie ruszał, obaj wyjrzel przez okno. Widok, jaki ujrzeli, był niezwykle naturalny, jak na małą stacyjkę.

Na peronie pełno było policjantów z karabinami, którzy obstawili nietylko wyjścia z dworca, ale nawet pilnowali drzwi poszczególnych wagonów. W wagonach tymczasem dokonywano gruntownej rewizji dokumentów wszystkich podróżnych. Patrol, złożony z kilku uzbrojonych policjantów i oficerów policji, posuwał się od wagonu do wagonu, nie opuszczając ani jednego przedziału. Po chwili rozsunęły się drzwi przedziału pierwszej klasy i ukazał się w nich w otoczeniu posterunkowych oficerów policji — prosząc grzecznie o dokumenty.

Anglik, poinformowany przez inżyniera o celu przybycia policji, oburzył się i coś gniewnie mruknął po angielsku, czego oficer policji najwidoczniej nie zrozumiał. Inżynier tymczasem wyjął z portfela swój dowód osobisty

na nazwisko Mikołaja Zwierzyńskiego, nazwisko znane w tych stronach, i wręczając go oficerowi policji, wyjaśnił, że jego współtowarzysz podróży jest Anglikiem i prosi o przedłożenie mu zezwolenia prokuratora na dokonanie rewizji.

— Może pan będzie tak uprzejmy i zechce wytłumaczyć temu panu — rzekł stanowczo oficer policji — że zarządzenie nie odnosi się wyłącznie do niego, lecz do wszystkich osób jadących tym pociągiem. W wypadku, gdyby ów pan nie zechciał przedłożyć swych dokumentów, będę zmuszony zatrzymać go w Drohiczynie, aż do chwili nadejścia z prokuratury wydanego przezeń zezwolenia.

Inżynier przelutnował oświadczenie ofiera policji. Widocznie zatrzymanie się w Drohiczynie nie uśmiechało się Anglikowi, gdyż po kilku soczystych angielskich kłótniach, wyjął z portfela jakiś dokument i wręczył go policjantowi.

Oficer szczegółowo obejrzał dokument, opiewający na nazwisko mstr. Adama Johna Wilsona.

Gdy oficer zwrócił dokument i przeprosił za niepokój, zamierzał już wyjść z przedziału, Zwierzyński, widziony ciekawością, zapytał:

— Czy nie zechciałby Pan objaśnić nam celu tej nieoczekiwanej rewizji, jeśli naturalnie nie zasłania tego tajemnica służbowa.

— Szukamy pewnej bandy dywersantów, która rzekomo jedzie tym pociągiem.

— Czy czasem nie Orlika? — zapytał zdumiony Zwierzyński.

Oficer skinął twierdząco głową i z uśmiechem spoglądając na Anglika, który usłyszawszy i zrozumiawszy znajome mu nazwisko, zaczął się uważnie wsłuchiwać — zaszutował i opuścił przedział.

Pociąg ruszył po pół godzinie i chociaż obaj podróżni uważnie wyglądali oknem, nie dowiedzieli się, czem zakończyła się rewizja.

— Ma pan jeszcze jeden przykład nieumiejętności i bezzwrotności postępowania tych waszych osławionych atamanów - bandytów... Jeżeli już odważył się wsiąść do pociągu i to z całą bandą — to mógł przynajmniej zadać sobie tyle trudu i poprzecinać połączenia telefoniczne.

— Może jednak żądni silnych wrażeń i zaopatrzeni w dość udanie podrobione dokumenty ludzie ci wraz z atamanem jadą w tej chwili w pociągu i w duszy drwią sobie z policji? A przecież to byłoby bardziej emocjonujące, niż przecinanie drutów!

— Czy pan aż tak wysoko cenę odwagę i zuchwałość tego waszego Orlika?

— Mówią, że jest on łakomy na takie dreszczyki emocji. Słyszałem nawet o nim pewne zajmujące opowiadanie.

Widząc, że Anglik z zaciekawieniem słucha, Zwierzyński rozsiadł się wygodnie naprzeciwko niego i zaczął opowiadać:

— Zdarzyło się raz Orlikowi, że uciekał przed jakąś pogonią pociągiem. Tak jak teraz, wiadomość o tem dotarła do policji i na pewnej stacji przetrząśnięto drobniązgowo cały po-

ciąg. Członkowie bandy Orlika nie dojeżdżając do owej stacji, wyskoczyli podczas biegu pociągu. Orlik, żądny wrażeń, pozostał. Był świetnie ucharakteryzowany i zamaskowany. Pech chciał, że w jednym przedziale z nim jechał również zamaskowany, ale znany Orlikowi, jeden ze znakomitych wywiadowców. O ile się nie mylę, wywiadowca ów udawał cudzoziemca... nawet, zdaje mi się, że Anglika. Pan wie zapewne, że Orlik włada kilku językami. Nic dziwnego, że z „cudzoziemcem” porozumiał się doskonale. W ten sposób siedzieli i rozmawiali po angielsku, czy niemiecku i jeden drugiego tumanili. Mówię, tumanili, bo jeden wiedział, że przed nim siedzi wywiadowca policji śledczej, a drugi...

— Bardzo przeprasza! — rzekł nagle zdumionym głosem Zwierzyński już po polsku. — Byłoby mi znacznie przyjemniej, gdyby pan w tej chwili nadal trzymał ręce na wierzchu, a nie kierował ich w stronę kieszeni!

— I tak — kontynuował Zwierzyński, schylając się w stronę Anglika, i uśmiechając się już teraz łagodnie — siedzieli ci dwaj panowie naprzeciwko siebie i rozmawiali tumaniając się wzajemnie aż do chwili, gdy do wagonu wszedł ktoś w sprawie rewizji dokumentów... Wówczas rozegrała się mała zabawna scena... W tej chwili, gdy Orlik spokojnie pokazał fałszywy dokument, wywiadowca postanowił pozornie oburzyć się, w celu całkowitego odsunięcia ewentualnych podejrzeń co do jego osoby. Dał się jednak przekonać dość prędko i w końcu pokazał jakiś dokument... I w tem właśnie zawiera się zabawność tej sceny, bo prawdę mówiąc, pismo, jakie on przedstawił, nikogo nie mogłoby zadowolić. A jednak zadowolono oficera policji.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Matka potwór zakatowała własne dziecko

GNIEZNO. Aresztowano wyrodną matkę, która zakatowała na śmierć swego 4-letniego synka.

28-letnia Izabela Zborowska mieszkająca przy ulicy Gargarskiej 7 wraz z mężem Stefanem, dozorcą ogrodów miejskich, miała już dwoje nieślubnych dzieci, wychodząc za mąż. Trzecie przyszło na świat po ślubie.

Matka z nieznanymi bliżej powodów odnosiła się z nienawiścią do 4-letniego Wojtusia (Turajskiego) który nie znalazł w swym krótkim życiu, będącym jednym pasmem udręki, miłości matczynej.

Biła dziecko i morzyła głodem. Jęki katowanego dziecka słyszeli niejednokrotnie sąsiedzi którzy wstawiali się bezskutecznie za chłopcem a niejednokrotnie

podczas nieobecności matki, przynosili mu pożywienie.

Przez dłuższy czas, podczas mrozów, dziecko spało na podłodze, póki jedna z sąsiadek nie ofiarowała mu do spania worka ze słomą.

Słaby organizm chłopczyka nie mógł znieść ciągłych katuszy i dziecko w dniu 3 maja zmarło.

Zgonem jego zainteresowały się władze sądowe, które zarządziły sekcję zwłok z udziałem 3 lekarzy. Stwierdzono, iż dziecko miało złamane żebra w 16 miejscach, złamane ramię, wybite zęby oraz szereg innych obrażeń.

Matkę-katę własnego dziecka aresztowano.

Wesołe historyjki koronacyjne

Londyn wraca do codziennej normy. Wprawdzie radosne echa uroczystości koronacyjnych, najwspanialszych, jakie oglądano w ciągu ostatnich dziesięcioleci, nie przebrzmiały jeszcze, ale praktyczni Londyńczycy, kupcy, właśc. restauracji i hoteli, zabrali się już do zestawienia bilansu handlowego uroczystości koronacyjnych.

Kierownik słynnych restauracji Lyonsa przekonał się, że przygotowana na dzień koronacji 100.000 obiadów przyniosły mu niezły obrót i doskonale oprocentowanie

kapitału włożonego w przygotowania do koronacji. Zadowolony jest również właściciel najwytworniejszej restauracji londyńskiej Trocadero, gdzie w wieczór koronacyjny skonsumowano przeszło 3000 kurcząt, ponad 120 kg. kawioru, 3000 funtów łososia, 12.000 funtów mięsa wołowego specjalnie ze Szkocji sprowadzonego 4000 f. szparagów itp. W klubach zadawo leni z obrotów koronacyjnych Londyńczycy, racząc się ulubioną whisky, opowiadają sobie dowcipne anegdoty i historyjki z poprzednich koronacji.

Przyjęcia do Policji Państwowej

Wobec licznie napływających zapytań co do terminów i warunków przyjęć do Policji Państwowej, Komenda Główna PP. podaje do wiadomości, że do służby przygotowawczej w policji mogą być przyjmowani wyłącznie kandydaci odpowiadający warunkom, zawartym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 5 36 r (Dz. URP. nr 52, poz. 376).

Warunkami tymi, poza odbytą obowiązkową służbą wojskową z kaf. A. są:

- obywatelstwo polskie,
- nienaganna przeszłość,
- wiek od 20 do 28 lat,
- stan wolny,
- wzrost nie niższy niż 170 cm.,
- odpowiednie uzdolnienie fizyczne,
- zdolność do działań prawnych,
- wykształcenie ogólne w zakresie co najmniej 6 oddziałów szkoły powszechnej.

Kandydaci, posiadający te dane i zakwalifikowani przez komisję lekarską do badań uzdolnień za nadających się do służby w policji, mogą być powołani do służby przygotowawczej w policji w charakterze pracowników kontraktowych.

W czasie trwania tej służby otrzymują, jako wynagrodzenie:

- żołd w wysokości 8 gr dziennie,
- dotatek służbowy w wysokości 45 zł miesięcznie,
- wyżywienie w naturze wg norm. ustalonych dla szeregowych armii,
- umundurowanie,
- bieliznę,
- zakwaterowanie w koszarach.

W zależności od wyników służby przygotowawczej, która trwa kilka miesięcy, kandydaci zostają odkomenderowani do szkoły szeregowych policji, po ukończeniu której z wynikiem pomyślnym, otrzymują nominacje na posterunkowych Policji Państwowej.

Po uzyskaniu tej nominacji służba kandydatów zalicza się do rzeczywistej służby czynnej w PP.

Co zaś tyczy się terminów przyjęć, to Komenda Główna nie ma z góry określonych terminów uzupełnienia szeregowych policji, a przyjęcia odbywają się stale w zależności od naturalnego ubytku szeregowych.

Z tych względów podania można wnosić w każdym czasie do Komendy Głównej lub Komend Wojewódzkich PP., na terenie których kandydaci za-

mieszkują, (siedzibą wspomnianych komend są miasta wojewódzkie), przy czym podania te należy pisać własnoręcznie z wyraźnym wypisaniem nazwiska, imienia i dokładnego adresu, oraz ostatniej poczty (dotyczy to zwłaszcza kandydatów zamieszkałych na wsi). O każdej zmianie adresu należy powiadomić władzę, do której zostało wniesione podanie.

Do podań należy dołączyć fotografię i własnoręcznie pisany życiorys, według wzoru, który otrzymać można w każdym urzędzie policyjnym.

Poza tym każdy z kandydatów, ubiegających się o przyjęcie do policji, powinien zawnosić do siebie następujące oryginalne dokumenty: metrykę urodzenia, poświadczenie obywatelstwa, świadectwo szkolne i książeczka wojskowa. Dokumentów tych na razie nie należy dołączać do podań, a mieć ją tylko w gotowości, sporządzić z nich nie uwierzytelnione (nie poświadczane za zgodność odpisy) i czekać na dalsze zawiadomienie władz policyjnych, które tych załączników żądają.

Zaznaczyć trzeba, że przyjęcia zależą od swobodnego uznania właściwych władz, do służby policyjnej wybierani są zawsze kandydaci najlepsi, przeto zrozumiałą jest rzeczą, że nie wszyscy, którzy zgłosili chęć służenia w policji, muszą być do niej przyjęci.

Każdy z kandydatów na wniesione podanie po pewnym czasie, otrzyma taką lub inną odpowiedź, przeto zaspokonywanie władz dodatkowymi pytaniami względnie prośbami o przyspieszenie decyzji jest bezcelowe.

Podania kandydatów nie posiadających wymienionych na wstępie warunków, jak również podań kandydatów na oficerów, podań kandydatów z ukończonym wykształceniem wyższym, oraz podań kobiet bez względu na wykształcenie, kandydatów względnie kandydatek na stanowiska szeregowych nie przyjmuje się.

— TORUŃ. (Kradzież). Z mieszkania mistrza rzeźnickiego Stefana Czeszwickiego zam. w Toruniu skradziono kasety żelazną zawierającą 7000 zł w banknotach i bilonie. W związku z tą kradzieżą przytrzymano 2 podejrzane osoby.

Min. Grabowski w Toruniu

TORUŃ. Podczas Zielonych Świąt ba-wił w Toruniu pan Minister sprawiedliwości Witold Grabowski z małżonką i był gościem p. wojewody pomorskiego Wl. Raczkiewicza.

TORUŃ. W dniu 14 maja br. pan wojewoda pomorski Wl. Raczkiewicz w towarzystwie dyrektora Wojewódzkiego Fun-

duszu Pracy inż Witolda Bielskiego i sekretarza osobistego mgr. Alojzego Frankowskiego udał się we wczesnych godzinach rannych na lustrację północno-zachodnich powiatów województwa. Lustrację tę przeprowadził p. wojewoda w dniach 14 i 15 maja br. w powiatach: tucholskim, chojnickim i kościerskim.

Przywrócenie okręgu szkolnego Pomorskiego z siedzibą w Toruniu

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem premiera, gen. Sławoj-Skladkowskiego posiedzenie Rady Ministrów.

W ciągu posiedzenia uchwalono rozporządzenia Rady Ministrów: o przedłuże-

niu terminu zgłaszania okresu działalności niepodległościowej do dnia 31 grudnia 1938 roku i o okręgach szkolnych, przywracające okręg szkolny pomorski z siedzibą kuratora w Toruniu.

Dziś „Matura“ z Nuną Młodziejowską-Szurkiewiczową

Już dziś przybywa do Wąbrzeźna Teatr Ziemi Pomorskiej i daje w sali „Dworu Wąbrzeskiego“ o godzinie 20-tej doskonałą sztukę węgierskiego autora pt. MAFURA, z gościnnym występem znakomitej artystki i reżyserki p. Nuny Młodziejowskiej-Szurkiewiczowej.

Koncertową zgraną obsadę tworzą artyści Teatru Ziemi Pomorskiej w osobach

pp: Dorée, Łukowskiej, Zbierzowskiej, Cybulskiego, Mierzejewskiego, Piekarskiego, Skwierczyńskiego, Sroczyńskiego i in.

Reżyseruje p. Nuna Młodziejowska-Szurkiewiczowa.

Dekoracje p. Malkowskiego.

Nieliczne bilety do nabycia w Księgarni p. Wojteckiej.

OSWIADCZENIE.

W związku z zamieszczonym przez nas w numerze 52, z dnia 8 5 37 r. artykułem pod tytułem „Horst Wessel Lied“, otrzymaliśmy uzupełnienie i sprostowanie niektórych szczegółów dotyczących zebrania członków niemieckiej organizacji NSDAP. w miejscowości Książki powiatu wąbrzeskiego.

W świetle otrzymanych wyjaśnień, na temat polskiej ustawy o pasie granicznym mówił urzędnik konsulatu niemieckiego w Toruniu, dr Mayer Falk, a nie inny urzędnik konsulatu, dr Paulick, kierownik placówki NSDAP. w Toruniu.

W przemówieniu swym dr Mayer Falk nie wspominał o tym, aby żadna nieruchomości nie przeszła w ręce polskie, jak również nie mówił, że w przeciwnym razie obywatele niemieccy utraciliby prawo pobytu w Polsce.

Również wicekonsul niemiecki w Toruniu, dr Hecker, (nie Heinkel) nie mówił o tym, że członkowie NSDAP. w Niemczech mają prawo do uzyskania posiadłości, ziemi czy zapomóg.

Wreszcie według otrzymanego wyjaśnienia władze polskie zezwalają obywatelom niemieckim należącym do NSDAP. na odbywanie zamkniętych zebrań, celem organizowania swych uroczystości.

Redakcja „Głosu Pomorza“.

demia, poświęcona smutnej rocznicy zgonu Wielkiego Marszałka. Zagajenie wypowiedział kierownik szkoły p. Nałęcz poczem chór odśpiewał pieśń żalobną: Przez czyste upalenie. Dalszy program wypełniło przemówienie ucznia kl VII Dłużewskiego, deklamacje i pieśń Niebo nad Polską, odśpiewana przez chór szkolny.

W powyższej akademii wzięły udział klasy czwarte, piąte, szóste i siódma.

Oddzielne uroczystości zorganizowano dla klas niższych, dostosowane do wieku i rodzaju dzieci.

● Z zebrania Akeji Katolickiej. — Na zebraniu wczorajszym Akeji Katolickiej uchwalono, żeby w święto Bożego Ciała procesja popołudniowa również przechodziła ulicami miasta, poza tym postanowiono urządzić 4 lipca kiermasz ludowy.

● Sokole pokazy gimnastyczne oraz zabawa taneczna odbędą się w niedzielę, dnia 23-ga maja na boisku przy ulicy Przemysłowej o godz. 14-tej. Obywatelstwo miasta naszego i okolicy zapewne poprze imprezę sokolą, której dochód przeznaczony jest na wysłanie ćwiczących druhów na zlot do Katowic.

Doroczny Bieg Płaski 4000 m. o Puhar Sokola Wąbrzeskiego, odbędzie się w niedzielę, dnia 23 maja ogodz. 12-tej w po-ludnie.

— W dniu 14 maja br. odbyło się miesięczne zebranie Związku Podoficerów Rezerwy Koło Wąbrzeźno w świetlicy Domu Pracy Społecznej o godzinie 8-mej wieczorem. Zebranie zgaił prezes p. Rec, hasłem „Jedność“ podając program do wiadomości obecnym.

Protokół z ostatniego zebrania odczytał p. Dąbrowski, który został bez zmian przyjęty. Nadesłane okólniki oraz statut sekcji strzeleckiej przy kole odczytuje Komendant Kola p. Berniak.

Referat pt. W drugą rocznicę śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego wygłosił referent prasowy Zieliński Józef. W dyskusji nad referatem zabierali kilku członków glos. — Po omówieniu spraw lokalnych Związku, prezes p. Rec przedstawia kwestję przyjmowania i werbowania nowych członków do Kola a w szczególności młodych podoficerów rezerwy. Proponuje się urządzić w Kole tydzień werbowania podoficerów rezerwy na terenie miasta Wąbrzeźna.

● Mecz piłki nożnej. Rozegrany w II święto pomiędzy K. S. „Pogoń“, a „Legia“ Grudziądz zakończył się wynikiem 12:3 (6:0) dla Pogoni. Porażka Legii nie byłaby tak wysoką, gdyby nie zbyt brutalna chwilami gra niektórych graczy Pogoni, dla której i tak Legia nie jest dość silnym przeciwnikiem.

KRONIKA Kalendarzyk

Data	Miesiące	Dzień	Sw. Katolic.	Słońce	
				wschód	zachód
19	Maj	Ś.	Celestyna	3,51	19,29
20	"	C.	Bernarda	3,50	19,31
21	"	P.	Wiktora	3,48	19,34

WĄBRZEŹNO

● Żalobna akademie w Szkole Do-kształcającej Zawodowej. 11 maja br. w godzinach wieczornych zebrała się młodzież w jednej z sal szkolnych, odpowiednio udekorowanej. Kierownik szkoły p. Nałęcz wygłosił okolicznościowe przemówienie, uwzględniając życiorys i zasługi Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Po chwili skupienia i milczenia odśpiewano dwie żalobne pieśni. Na tym akademie zakończono.

● Dzień żalobnej rocznicy w Szkole Powszechnej Męskiej. Na godzinę 10 rano dnia 12 maja br. udała się młodzież w zwartych szeregach na nabożeństwo żalobne. Po powrocie odbyła się w sali ry-sunkowej gmachu szkolnego żalobna aka-

Wszystkim, którzy tak licznie wzięli udział w odprowadzeniu zwłok śp.

Marcelego Goldberga

lekarza - dentysty

b. ochotnika — kapitana rezerwy W. P. znajomym, przyjaciołom a w szczególności P. Delegatowi Koła Oficerów Rezerwy, tą drogą składamy serdeczne

„Bóg zapłać“

Żona, córka, zięć i wnuki

RADIOAPARATY

Phonet-Tryumf — ceny niższe z 335 na 280 zł i Echo z 165 na 100 zł — o k a z y j n i e

w warsztacie radiowym

A. H. Düsterhöft Wolności 1

NAJWYŻSZY CZAS ZAMÓWIĆ:

DRZEWKA I KRZEWY OWOCOWE,
OZDOBNE, RÓŻE, KLACZA I CE-
BULKI KWIATOWE I WSZELKIE
INNE ROŚLINY — — — — —

W ISTNIEJĄCEJ OD 50 LAT FIRMIE

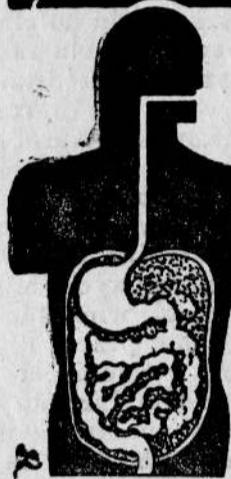
B. HOZAKOWSKI

TORUŃ — SKR. POCZT. 1

ZAKŁADY OGRODNICZE

Wielką specjalnością firmy są: Róże, dalie, gladiole, cyklameny byliny. Cennik wysyłam na żądanie.

*zdrowy żołądek jest
fundamentem zdrowia*

Trzeba dbać, by żołądek sprawnie funkcjonował i przyzwyczaić go do systematycznego wypróżniania się. Nie wolno niszczyć organów trawienia obstrukcją, ponieważ w kiszkaach pozostają substancje gnilne, zatruwając organizm.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra Lauera regulują żołądek, normują trawienie, łagodnie przeczyszczają, pobudzają przemianę materii, stosują się przy obstrukcji, przy cierpieniach wątroby, woreczka żółciowego, (kamicy żółciowej), przy cierpieniach hemoroidalnych i otyłości.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA.

NAJSŁYNIEJSZY JASNOWIDZ WOMOUTH mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej, uznany jako wszechświatowej sławy fenomen, przy pomocy medium „TAMHRY”, które jest nieomyłne, daje w transie jasne odpowiedzi we wszelkich zawiśniętych kwestiach. Widzi na odległość. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanej osoby. Przepowiada przeszłość i przyszłość. Opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Medium zestawia pewne wygranej nry losów, podaje gdzie takowe można nabyć. W 34 loterii padło 48 wielkich wygranych, wybranych przez Medium. Podać datę urodzenia, imię i nazwisko i załączyć kilka włosów dla kontaktu. Na koszty portowe załączyć zł 1 — znaczkami pocztowymi. Adres: Kraków, Lubicz 22, — m. 2.

Najtańszy
skład rowerów

i części rowerowych

Skład żelaza

Lemiesze, odkładnie, płozy, corpusy do pługów, gwoździe i okucia budowlane

Fr. Kwaśny Wąbrzeźno

Zginał piesek

jamnik czarno-żółty proszę zwrócić za wynagrodzeniem do Nowej Apteki

Sprzedam tanio

urządzenie gabinetu dentystycznego i pracowni technicz. oraz meble domowe, garderobę męską i radio Telefunken

W Wąbrzeźno Matejki 1

Dziewczyne

samodzielną kucharkę z dniem 1 VI 37 r. przyjmę

M. Leśniewiczowa
drogeria

Szwajc aparatu

używany kupię

Zgł. do „Głosu” pod nr 101

Ogłoszenia

umieszczane

w **Głosie**

Pomorza

przynoszą

pożądany

skutek!

Kino
dźwiękowe
„SŁOŃCE“

Tylko dziś w środę dnia 19 bm. o godz. 8,15 — — Do starszych — młodych — do wszystkich —

„TRĘDOWATA“

Na czele kwiatu polskich aktorów:
ELŻBIETA BARSZCZEWSKA
i **FRANCISZEK BRODNIEWICZ**
Wg. słynnej powieści Heleny Mniszkówny.

Arcydzieło, na które wszyscy czekają — zrealizowane na miarę arcydzieł zagranicznych

Passe partout i bilety ulgowe na ten film nieważne

Po rozpoczęciu seansu ze zrozumiałych powodów nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Od dziś wielka obniżka cen

Najtaniej tylko w firmie — **JAN HOFFMANN** — Wąbrzeźno, Rynek

Towary kolonialne:

Fasola biała	ft.	0,18
Kapusta	ft.	0,08
Ogórki kiszane	szt.	0,06
Marmolada	ft.	0,50
Sliwki	ft.	0,60
Kawa palona	¼ ft.	0,75
Mydło szare	ft.	0,59
Soda do prania	ft.	0,09
Mydło czarne	kaw.	0,30
Mydło rygle	2 kaw.	0,25
Mydło toaletowe	kaw.	0,25 0,30 0,35
oraz wielki wybór innych wielkości po cenach niższych		
Smar na osie	ft.	0,22
Oliwa maszynowa	litr	0,60
Oliwa maszynowa	litr	0,70
Nafta	litr	0,40
Sledzie	sztuka	7, 8, 9 groszy
Sledzie marynowane	szt.	0,10
Sledzie zawijane	szt.	0,10
Serki śmietankowe	szt.	0,15
Matiasy islandzkie	szt.	0,25
Ocet	litr	0,30
Esencja octowa	butelka	0,25 i 0,35
Ocet do zapraw	litr	0,60
Cykoria rolki już od		0,10
Kawa słodowa	ft.	0,22
Płatki owsiane	ft.	0,35

Delikatesy:

KONSERWY JARZYNOWE	
Kompoty, jak: truskawki, sliwki, gruszki, renklody, agrest, brzoskwinie, mirabelki itd.	
KONSERWY MIĘSNE:	
Noga wieprzowa	puszka 1,20
Flaki	puszka 1,30
Bigos myśliwski	puszka 1,30
Biała kielbasa z kapustą	puszka 1,20
Gulasz wyborowy	puszka 1,30
Pasztet	puszka 0,80
Paprykarz	puszka 1,30
Boczek z kapustą	puszka 1,20
Parówki wiedeńskie	puszka 1,30
Salceson	puszka 1,30
SARDYNKI — SZPROTY w oliwie	
SKUMBRIE w tomacie,	
SALATKA SLEDZIOWA	
MOSKALIKI — BYCZKI — KIPERETY	
WĘGORZ WĘDZONY	
SLEDZIE MAJOWE — wędzone.	
PASTA SARDELOWA	
CYTRYNY, POMARANCZE,	
oraz wiele innych artykułów po cenach najniższych tylko u	

Czekolady i cukry:

Cukierki z konf.	¼ ft.	0,20
Konfekt	¼ ft.	0,35
Konfekt	¼ ft.	0,45
Cukierki miodowe	¼ ft.	0,25
Cukierki anyżowe	¼ ft.	0,25
Dropsy kwaśne	rolka	0,95 i 0,10
POZA TYM WIELKI WYBÓR:		
cukierków kwaśnych, grylazowych, drażetkowych, mlecznych, śmietankowych, miętowych, owocowych firm: Kanolda, Branki, Goplany, Piaseckiego, Hazeta, Linda i t. d.		
CZEKOLADY:		
Goplana mleczna duża tabl.	0,50	0,55 0,65
Mleczno - orzechowa duża tabliczka		0,65
Piaseckiego mleczna duża tabliczka		
mała dla dzieci		0,10
KOSTKI CZEKOLADOWE		
		0,05
KAKAO		
	¼ ft.	0,30

J. HOFFMANN'A

Wąbrzeźno — Rynek 13

Handel tow. kolonialnych - delikatesów - cukrów i czekolad. Wyrobów tytoniowych i win krajowych
FILIE: PŁUŻNICA — LISEWO —